

Kissasi ensikodin yhteystiedot:

Nimi: _____

Sähköposti: _____

Puh: _____

Kaikissa kissaan liittyvissä ongelmissa
voit olla yhteydessä kissat@kissojensuojelu.fi.

Pieni opas uudelle
KISSANOMISTAJALLE

RUOKINTA

Kissa on lihansyöjä, joten sille tarjottavan ravinnon on koostuttava pääasiassa eläinproteiinista. Päivittäisessä ruokavaliossa tulee olla tauriinia, jota on lisätty useimpiin valmisruokiin. Ruokakauppojen märkäruiuista esimerkiksi Latz ja Primacat ovat omassa hintaluokassaan laadukkaampia vaihtoehtoja. Eläinkaupoissa myytävät märkäruuat ovat hintavampia, mutta niissä myös yleensä on korkeampi proteiinipitoisuus. Valmisruokien lisäksi kissalle voi antaa raakaa lihaa ja sisäelimiä (kuten sydäntä) ja kanaa ja kalaa kypsennettynä. Sian- ja lampaanliha on hyvä pakastaa ennen kissalle antamista, koska kissa voi muuten saada niistä toksoplasmoositartunnan. Kissalle ei pidä antaa pelkkää raakaravintoa, ellei ole perehtynyt tarkoin aiheeseen, jotta kissa varmasti saa kaikki tarvitsemansa ravintoaineet.

Jos kissalle antaa kuivaruokaa, parhaita ovat eläinkauppojen laatumerkit. Ruokakauppojen halvemmat kuivaruuat sisältävät paljon viljaa ja kasviperäistä proteiinia, joita kissan elimistö ei pysty käyttämään hyödykseen. Vilja myös helposti lihottaa kissaa ja saattaa aiheuttaa allergiaa.

Erityisesti leikatut kissat lihovat helposti, joten ruuan annostelussa kannattaa noudattaa valmistajan antamia suosituksia ja hemmotella kissaa muulla tavoin kuin ylimääräisillä herkkuruuilla!

Kissa on luonnostaan laktoosi-intolerantti, joten tavallinen lehmänmaito laittaa vatsan sekaisin. Kissalle ei siis saa antaa maitoa, ei nuorelle, eikä vanhemmallekaan kissalle. Sen sijaan hyla-tuotteet, kermaviili ym. hapanmaitotuotteet sopivat. Kissalla tulee aina olla raikasta ja viileää vettä saatavilla!

KISSANHIEKKA

Kissoilla on luonnollinen tarve kaivaa ja peittää. Hiekkaa olisi hyvä olla vadin koosta riippuen noin viisi senttiä. Paakkuuntuvat hiekat ovat käytännössä parempia kuin paakkuuntumattomat. Laadukkaan hiekan huomaa hajussa ja siisteydessä.

Kalliimmat hiekat paakkuuntuvat kunnolla ja pitävät hyvin hajua. Hiekkaa myös kuluu vähemmän helpon siivoamisen ansiosta, joten se maksaa itsensä takaisin. Hiekkalaatikon eteen kannattaa laittaa kynnysmatto, etteivät hiekat kulkeudu niin helposti tassuissa ympäri asuntoa.

Kissat saattavat olla hyvin tarkkoja hiekka-astian siisteydestä, joten siitä kannattaa pitää hyvää huolta. Myös kissojen mieltymyksissä saattaa olla yksilöllisiä eroja, joten kannattaa

kokeilla erilaisia hiekka-astioita ja kissanhiekkamerkkejä, jos ensimmäinen vaihtoehto ei kelpaa ja kissa lirauttaakin pissat laatikon ulkopuolelle. Jos sinulla on useampia kissoja, hiekka-astioitakin on hyvä olla useampia. Riittävä määrä astioita ehkäisee omalta osaltaan ongelmia laattokäyttämisenä; kaikki kissat eivät halua tehdä tarpeitaan astiaan, jossa joku toinen kissa on jo käynyt.

HEINÄT

Kissa tarvitsee ruuansulatuksensa tueksi heinää. Heinänsyönti myös edesauttaa suolistoon joutuneen karvan oksentamista varsinkin karvanlähtöaikaan keväisin ja syksyisin. On siis normaalia että kissa saattaa oksentaa karvapallon silloin tällöin, mutta jos tätä tapahtuu useammin ja oksennus on pelkkää nestettä, on syytä soittaa eläinlääkäriin. Heinää voi kesällä ottaa ulkoa maljakkoon, ja talvella kasvattaa esim. kaurasta tai ohrasta. Heinän tarve voi olla niin kova, että jos heinää ei ole saatavilla, huonekasvitkin kelpaavat, jopa myrkylliset.

Kasvit on varsinkin pennun kanssa hyvä nostaa mahdollisimman korkealle. Rönsylilja ja ohutlehtiset traakkipuut ovat erittäin herkullisia ja sen lisäksi multa kiehtoo pentua muutenkin vaihtoehtoisena hiekkalaatikkona ja leikkipaikkana. Myrkyllisiä kasveja ovat saint paulia, vehkat, joulutähti, muratti, kultaköynnös, flamingokukka, posliinikukat, peikonlehti, viikunat, tulilatva, tuli- ja soihtuköynnös, atsalea, amaryllis, anopinkieli, hortensia, huonearalia, huonekoiso, hyasintti, ihmepensas, jamiini, jouluruusu, kielo, kissanhäntä, kliivia, lobelia, neilikka, piikkiruunu, pylvästyräkki ja syklaami.

TURKKI

Lyhytkarvaisten kissojen turkinhoito on helppoa. Riittää, kun harjailee turkkia joskus irtokarvojen poistamiseksi. Harjaaminen on kissalle tärkeä sosiaalinen tapahtuma, joka matkii laumassa olevien kissojen tapaa puhdistaa toistensa turkkia nuolemalla. Harjaamiseen sekä lyhyt- että pitkäkarvaiset kissat kannattaa opettaa jo pienestä pitäen. Pennun kanssa harjalla voi välillä leikkiä ja taas harjata, niin harjaamisesta ei tule ikävä pakkopulla.

Lyhytkarvaista kissaa ei tarvitse pestä ellei kissa ole todella huomattavan likainen. Silloinkin pestään kissojen omalla shampoolla, sillä pelkkä vesipesu kuivattaa ihoa suotta. Pitkäkarvaisilla kissoilla pesu on syytä suorittaa jos turkki on rasvoittunut esim. korvien takaa, sillä rasvainen turkki takkuuntuu helpommin.

KYNNET

Normaalisti kissa kuluttaa kynsiään raapimapuihin ja -mattoihin riittävästi. Kaikki kissat eivät kuitenkaan osaa käyttää raapimapuuta, jolloin kynsiä teroitetaan esim. tavalliseen mattoon. Tällöin kynnet eivät kulu ja niitä täytyy leikata. Kynnestä leikataan noin 1 - 2 mm kärjestä pois, mutta varotaan leikkaamasta rustoon. Rusto näkyy vaaleasta kynnestä valoa vasten tummana sisustana, mustasta kynnestä täytyy vain arvioida. Jos leikkaa rustoon, kynnestä valuu verta ja kissaan sattuu. Tassu voi olla monta päivää kipeä ja mahdollisesti tulehtua, joten ole varovainen. Takajalkojen kynsiä ei tarvitse leikata.

SÄÄNNÖT

Kissa on erittäin itsenäinen eläin, eikä siis niin helposti koulutettavissa kuin miellyttämishaluinen koira. Sääntöjä saa kuitenkin kissalle opetettua, mutta se vaatii ehdotonta loogisuutta, pinnaa ja aikaa. Jos kissa tekee pahaa, se on yllättävä itse teosta, muuten ei voi rangaista. Kissa elää tässä hetkessä eikä ymmärrä jälkikäteen tulevaa rangaistusta. Hyvä ja väkivallaton rankaisukeino on suihkupullo. Kissan hyppiessä kukkaruukussa sanotaan tiukasti EI ja heti perään suihkusta. Näin vähitellen pelkkä EI riittää. Kissa on ensimmäiset kolme vuotta henkisesti pentu, joten voi olla, että sääntöjen opettelukin vie kolme vuotta. Vanha kissa onkin sitten erittäin tarkka oppimistaan säännöistä.

Kiellettyihin paikkoihin voi kokeilla laittaa sitruunamehua, sitruunan paloja tai muita sitruksia. Kaupassa on myös myytävänä kissakarkotetta, jota voi kokeilla (useimpia karkotteita täytyy vain muistaa alkuun laittaa useamman kerran päivässä). Vastaavasti sallittuihin paikkoihin kissanminttua esim. teeksi keitettynä, jolloin sitä on helpompi laittaa raapimapuihin yms.

VIRIKKEET JA LEIKKI

Vilkkaalle pennulle on hyvä jättää yksinohetkiksi leluja esille. Näin kissan mielenkiinto säilyy sallituissa asioissa. Voit myös ennakoida pitkät päivät leikkimällä kissan kanssa paljon ennakkoon, jolloin tämä toivottavasti nukkuu pitkään ja hartaasti. Pentu tekee ”pahaa”, siltä ei voi vältyä, mutta sitä voi vähentää ajattelemalla maailmaa hieman kissan silmin. Pitkät verhot ovat kivoja, samoin jo mainitut kukat. Kalliit ja särkyvät koristesineet on syytä myös pistää lukkojen taakse. Voi olla helpompi luopua pitkistä verhoista hetkeksi, kuin hermostua kissan keinuleikkeihin päivittäin.

Älä leikitä kissaa käsilläsi! Ota aina leikkivälineeksi vaikkapa kynä, naru tai pallo, jotta kissa ei innostu raapimaan sinua kesken silityksen.

ULKOILU

Emme suosittele kissan vapaata ulkoilua. Ulkona kissaa uhkaavat monet vaarat, kuten liikenne, villieläimet ja pahantahtoiset ihmiset. Kissa voi ulkoilla valvotusti joko tarhassa tai valjaissa. Kissaa voi totuttaa valjaisiin ensin sisällä ja vähitellen kokeilla tutustumista ulkomaailmaan. Lämmin kesäaika on ulkoiluun totuttamiseen hyvä ajankohta. Kissaa ei kannata opettaa ulkoilemaan, ellei halua sitoutua viemään sitä ulos säännöllisesti – kissa nimittäin alkaa vaatia ulos varsin kovaäänisesti siihen totuttuaan.

Parvekkeella tulee olla lasitus tai kissanverkko ennen kuin kissan voi päästää sinne! Myös tuuletusikkunoihin pitää asentaa suojat tai säätää ikkunat aukeamaan max. 3 cm (tätä isommasta raosta kissa mahtuu läpi). Näin varmistetaan, ettei kissa karkaa tai putoa ja satuta itseään.

KISSOJEN MIELENTILAN TULKINTAA

Hyväntuulinen, rohkea kissa kulkee ympäriinsä häntä vaakasuorassa tai alhaalla ja katselee ympärilleen. Kaikki kissat nostavat häntänsä pystyyn tervehtiessään. Tyytyväinen kissa kehräilee ja ”leipoo” tassuillaan (tämä juontaa pennun imemisliikkeestä emon nisällä ja kuvastaa hyvää oloa). Leipominen ei siis suinkaan ole kynsimistä eikä vihan osoitus, vaan positiivinen ele kissalta. Älä toru kissaa tästä, vaan nosta rauhallisesti tassuja niin, ettei kissa raavi sinua.

- Keskittynyt, innostunut kissa pitää korvat ja viikset suoraan eteenpäin.
- Epävarma (tai huonovointinen) kissa lipoo kieltään.
- Hännän kiivas heiluttaminen kieli hermostumisesta, korvat ja viikset lisäksi luimussa vihasta tai pelosta.
- Sairas tai kipeä kissa saattaa kyhjöttää nurkassa tärysten paikallaan karvat pörrössä. Sairas kissa ei aina oireile näkyvästi, vaan saattaa esim. muuttua rauhallisemmaksi ja syrjäänvetäytyväksi ja nukkua enemmän. On varsin tavallista, että sairaas kissa peittelee viimeiseen asti huonoa oloaan. Näin ollen kissa kannattaa viedä pian lääkäriin siinä vaiheessa, kun se selvästi näyttää sairaalta tai käyttäytyy poikkeavasti!
- Kissa, joka tuijottaa sinua herkeämättä, pelkää. Anna tällaisen kissan olla ja rauhoitua itseksensä.

Muista eleitä tulkittaessa että kissoilla on myös persoonallisia tapoja itseilmaisun.

KISSAN SOPEUTTAMINEN LAUMAAN

Jos sinulla on ennestään muita kissoja, otathan huomioon, että uuden tulokkaan sopeutuminen laumaan voi viedä aikaa! On yksilöllisiä eroja siinä, kuinka nopeasti uusi kissa kotiutuu, ja myös siinä, miten myötämielisesti vanhat kissat suhtautuvat tulokkaaseen. On aivan normaalia, jos kissat aluksi sähisevät ja murisevat toisilleen, eikä muutaman päivän perusteella voi vielä tehdä sellaista johtopäätöstä, että kissat eivät tule jatkossa-kaan toimeen keskenään. Joskus kissat sopeutuvat uuteen tilanteeseen nopeasti, joskus siihen menee aikaa useita viikkoja, jopa kuukausia. Olethan siis kärsivällinen! Muutokset elämäntilanteessa ovat stressaavia kissoille siinä missä ihmisillekin.

Kun uusi kissa tulee laumaan, kissojen on ensin hyvä antaa tutustua toisiinsa valvotusti. Uudelle tulokkaalle voi järjestää aluksi oman rauhallisen paikan, josta käsin se voi alkaa tutustua ympäristöönsä. On tärkeää, että kaikilla kissoilla on varmasti pääsy hiekka-astialle sekä mahdollisuus syödä häiritsemättä ja halutessaan vetäytyä omaan rauhaansa. Uuteen tilanteeseen sopeutumisen aiheuttamaa stressiä voi lievittää Feliway-haihduttimella, joita saa ostettua apteekista ja eläinlääkäreiltä. Voit myös aina olla yhteydessä Kisuun, jos tarvitset tukea ja neuvoja!

MADOTUS

Madotus tehdään 1 - 2 kertaa vuodessa Axilurilla tai Flubenolilla (vuorotellen, ettei muodostu lääkille vastustuskykyistä matokantaa). Jos kissalla epäillään leveää heisimattoa, madotetaan Droncitilla (syönyt raakaa kalaa tai oireet eivät häviä Axilur-madotuksella). Myös sisäkissat pitää madottaa!

ROKOTUKSET

Saat kissan mukana rokotuskortin, josta näet, kauanko kissan rokotussuoja on voimassa. Kisun kissat saavat kolmoisrokotteen kissaruttoa ja kissaflunssia vastaan. Kissaruttorokote on Suomessa tarpeen, sen sijaan rabiesrokotusta ei tarvita jos kissa ei matkusta ulkomaille. Rokotukset pitää uusia säännöllisesti rokotuskortin ohjeiden mukaan!

KISSAN LEIKKAUTTAMINEN

Muistathan, että Kisulta otettu kissa pitää steriloida / kastroida 8-12 kk ikäisenä! Kissan leikkauttaminen on niin kissan kuin omistajan etujen mukaista: se ehkäisee ei-toivottua sukupuolikäyttäytymistä, kuten mouruamista ja merkkailua, sekä edistää kissan terveyt-

tä ja lisää elinvuosia. Ennen kaikkea se on eläinsuojeluteko tilanteessa, jossa kissojen kodittomuus on suuri ongelma.

JOS KADOTAT KISSAN

Kissan kadotessa ota AINA yhteyttä Kisuun! Yhdistykseltä saat apua ja neuvoja ongelmatilanteessa. Yhdistykseltä saa tarvittaessa loukun lainaan ja ohjeistusta sen käyttämiseen. Kadonnutta kissaa pitää alkaa etsiä mahdollisimman nopeasti ja etsintöjä kannattaa jatkaa sitkeästi – kissa voi löytyä vielä kuukausienkin kuluttua katoamisesta. Sisäkissa vahingossa ulos jouduttuaan ei mene kauas vaan piiloon. Sen sijaan vasta alle kuukauden kyseisessä osoitteessa asunut, ulkoiluun tottunut kissa voi lähteä mihin vain, koska ei ole vielä kotiutunut kunnolla.

Kadonneesta kissasta voit Kisun lisäksi ilmoittaa muihin eläinsuojeluyhdistyksiin sekä kunnallisiin löytöeläinpaikkoihin (Tampereen alueen löytöeläimistä vastaa Boondock's Orivedellä). Kissasta kannattaa myös levitellä ilmoituksia katoamispaikan läheisyyteen sekä käyttää hyväkseen sosiaalista mediaa (Facebook) ja Karkurit.fi -sivustoa. Myös paikallislehdissä ja -radiossa voi ilmoittaa kadonneesta.

LUKU- JA LINKKIVINKKEJÄ:

Helena Telkänranta: Matka kissan mieleen. Sanasilta Oy, Vantaa 2003.

SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto www.sey.fi

Kissanhoito.org www.kissanhoito.org

**MUISTATHAN, ETTÄ KAIKISSA KISSAAN
LIITTYVISSÄ ONGELMATILANTEISSA VOIT
AINA OLLA YHTEYDESSÄ KISUUN!**

